

From: VEOK - Vi er også kirken <vierogsaakirken@gmail.com>
Sent: 10. december 2016 18:07
Subject: VEOK Information nr. 7/2016 - Nyheder fra udlandet

katolikker

VI ER OGSÅ KIRKEN - en forening af

www.veok.dk

**VEOK Information nr. 7
10-december-2016**

Indhold

Formanden orienterer

1. Kardinal Sarah: Præster bør celebrere mod øst
2. Kardinal Chaput: Gengifte bør leve som brødre og søstre
3. Ærkebiskop Martin af Dublin og præsteseminariet Maynooth
4. Kardinal Pell under anklage
5. New York: kritik af kardinal Dolans indførelse af nye regler for erstatninger
6. Vatikanet udsender retningslinier for urnebegravelser
7. Argentina: Pave Frans åbner arkiverne
8. Kvindelig ordination
9. Interview med pave Frans forud for mødet i Lund (på engelsk)

1. Kardinal Sarah: Præster bør celebrere mod øst

Den ghanesiske kardinal Robert Sarah, der er præfekt for Kongregationen for Gudstjenesten, har under et sommermøde i London overraskende udtalt, at præster så vidt muligt bør celebrere *ad orientem* (mod øst). Baggrunden herfor er ifølge kardinalen, at messen i højere grad fokuserer på præsten og menigheden end på Gud.

Udtalelsen blev straks imødegået af Vatikanet og ærkebiskoppen af Westminster, kardinal Nicholls. Under et senere møde i Columbo, Sri Lanka, gentog kardinalen sine ønsker, samtidig med at han mente, at hans London-udtalelse var blevet misforstået.

”I de sidste årtier er den hellige liturgi i nogle lande blevet for antropocentrisk; mennesket, ikke Den almægtige Gud er ofte blevet centrum ... Vi må sørge for at informere de troende om, at vi ikke skal fokusere på os selv, men på Gud under gudstjenesten.” - “Vi kommer ikke i kirken for at højtideligholde, hvad vi har gjort, eller hvem vi er. Vi kommer for at højtideligholde og udtrykke vor taksigelse for alt, hvad Den almægtige Gud har gjort og fortsat gør for os i sin kærlighed og barmhjertighed ... Når den moderne liturgi afholdes på modersmålet og med præsten vendt mod folket, er der en fare for, at det er mennesket, ja præsten selv og hans personlighed, der bliver for central.” (*Catholic Herald*, 24. august 2016)

2. Ærkebiskop Chaput: Gengifte bør leve som brødre og søstre

Ærkebiskop Charles Chaput af Philadelphia (USA) er kendt for sine ekstremt konservative synspunkter. I sommer udsendte han nogle retningslinier angående gengifte og homoseksuelle. Heri hedder det, at fraskilte mennesker, der gengifter sig, bør afstå fra sex og leve som bror og søster. Det er en nødvendighed, hvis de vil modtage tilgivelse i skriftemålets sakramente, som kan give dem adgang til nadvermodtagelse.

Samtidig udtaler han, at homoseksuelle er ”kaldet til at måtte leve i kyskhed for Himmerigets skyld”, hvorfor han beder menighederne hjælpe de katolikker, der som tiltrukket af det samme køn føler det ”meget vanskeligt at leve i kyskhed”.

Homoseksuelle forbindelser kan ikke undgå at skabe moralsk forvirring i menighederne”, mener han. (*The Independent* 8. juli 2016)

3. Ærkebiskop Martin af Dublin og præsteseminariet Maynooth

26 km uden for Dublin ligger det prestigefyldte præsteseminarium Maynooth. Det blev oprettet i 1795 og har længe haft universitetsstatus. Tidligere var det et uddannelsessted for eliten af prærestuderende og et sted, hvor allerede uddannede præster kunne få en videregående, akademisk uddannelse. Efter koncilet åbnede det desuden op for, at lægfolk – mænd og kvinder – kunne studere teologi sammen med de prærestuderende og følge de samme kurser. Men da pave Benedikt XVI forbød en sådan fællesundervisning, har universitetet indført ”skotter”, så de prærestuderende nu bor for sig selv og undervises separat. Oprindeligt var præsteseminariet bygget til 500 studerende, men i de senere år har der på grund af faldet i præstekald blot været 60 studerende.

I august har ærkebiskoppen af Dublin, Diarmuid Martin besluttet at trække sine studerende bort fra seminariet, ligesom han har meddelt, at han ikke længere vil sende nye studerende til Maynooth. Baggrunden for denne drastiske beslutning er, at han har modtaget anonyme breve om en fremherskende homoseksuel kultur på Maynooth. Derfor føler han ikke, det er det "sundeste sted" for unge præster. Han foreslår, at en "uafhængig person" bliver sendt til seminariet for at undersøge forholdene.

Samtidig udtaler han, at de mange irske præsters seksuelle overgreb på børn og unge kan føres tilbage til kulturen på Maynooth. Præsteseminiariets præsident, mgr. Hugh Connolly oplyser, at han ikke har kendskab til "konkrete detaljer", der kan bekræfte beskyldningerne. (*The Guardian og Irish Times 2. august 2016*)

4. Kardinal Pell i modvind

Den australske kardinal, ærkebiskop George Pell, som pave Frans kaldte til Rom og gjorde til chef for den kommission, der skulle rydde op i det økonomiske uforhold i Vatikanet, har gennem flere år været udsat for kritik i Australien. Det skyldes, at han tilbage i 1980'erne som hjælpebiskop i ærkebispedømmet Melbourne skulle have set gennem fingre med to præsters overgreb på drenge.

Da kardinalen er for syg til at rejse til Australien, blev han i marts afhørt via en videotransmission af den kongelige kommission, regeringen i Australien har nedsat for at undersøge omfanget af katolske præsters sexovergreb. Under disse afhøringer har han stedse benægtet sin skyld, hævde at han havde været uvidende om overgrebene, fordi man bevidst havde ført ham bag lyset.

I en anden sag skulle han endvidere have troet, at "the Catholic Education Office" og den daværende biskop af Ballarat, Ronald Mulkearns tog sig af at undersøge beskyldningerne mod de pågældende præster.

Nu er den kongelige kommissions jurister nået til deres konklusion. Ifølge den foreligger der så mange vidnesbyrd, blandt andet fra tidligere ansatte i "the Catholic Education Office", der viser, at kardinal Pell har været fuldt vidende om overgrebene, eftersom han i 1989 havde haft møder med lærere fra den skole, hvor den ene præst underviste, og to år senere med forældrene, men at han trods det undlod at tage affære. Så juristerne anbefaler kommissionen af afvise kardinalens forklaringer. Samtidig siger de, at han allerede i 1982 vidste, at en anden præst i årevis havde misbrugt børn, og at han intet gjorde for at forhindre, at præsten blev flyttet fra sogn til sogn. Men beviserne for, at han også skulle have bestukket ofrene til tavshed, fandt de ikke tilstrækkeligt

underbygget. Pell's advokater afviser juristernes konklusioner, så vi har næppe hørt det sidste i den sag. (*The Guardian* 31. oktober og 1. november 2016)

I sommer tog sagen imidlertid en uventet drejning, for da fortalte en mand fra Victoria avisen "The Guardian Australia", at han "meget tydeligt" husker at have set Pell blotte sig for tre drenge i Torquay Life Saving Club i sommeren 1986 eller 1987. Samtidig udtalte to tidligere elever på en katolsk skole, at Pell gentagne gange havde befamlet deres kønsorganer, når han svømmede med dem i et bassin i Ballarat i 1978-1979. Pell var biskoppelig vikar for uddannelse og skoler i bispedømmet Ballarat på det tidspunkt.

Selv om Pell på det kraftigste har benægtet alle beskyldninger og beskrevet dem som uden fundament og helt og aldeles falske, har anklagemyndigheden i delstaten Victoria valgt at sende tre politifolk til Rom for at afhøre kardinalen. Ifølge en talskvinde for politiet har Pell frivilligt ladet sig afhøre for at bevise sin uskyld. Der foregår dog stadig undersøgelser, hvorfor det er for tidligt at sige, om beskyldningerne vil føre til en sigtelse eller om sagerne vil blive droppet. (*The Guardian* 26. oktober 2016)

5. New York: kritik af kardinal Dolans indførelse af nye regler for erstatninger

Kardinal Timothy Dolan i New York forsøger noget nyt. Efter i årevis at have modarbejdet en civil lovgivning, der ville give ofre for seksuelle overgreb længere tid til at rejse sag – tiden varierer fra stat til stat, og staten New York har en af de korteste i USA - har han introduceret et offerkompensationsprogram. Indførelsen er blevet rost i vide kredse, men har også været udsat for kritik. Blandt kritikerne er Anne Barrett Doyle, som er en af lederne i bevægelsen BishopAccountability.org. og som har forsket i hvad der kaldes "den katolske misbrugskrise". Hun skriver bl.a.

"Mens programmet utvivlsomt vil gavne nogle ofre, vil de egentlige vindere være Dolan og folkene omkring ham. Det er en retsstrategi i præstelig ikklædning, en taktik fra den magtfulde ærkebiskop for at kontrollere ofrene og beskytte kirkens formue og opretholde hemmeligheden omkring sagerne.

På overfladen er planen fornuftig. Et offer udfylder og indsender en klageformular med dokumentation for at have været udsat for voldtægt eller seksuel krænkelse af en præst eller diakon. Hvis klagen synes berettiget, vil ofret modtage en kompensation fra ærkebispedømmet inden for 60 dage. Men der er to hager. Ofret må underskrive en retsmyndig erklæring om at ville bevare tavshed om sagen og afstå fra eventuel senere retskrav mod ærkebispedømmet. Hvis "the Child Victims Act" – et lovforslag om børn, som vil forlænge forældelsesfristen ganske betragtelig – vil blive vedtaget af staten New Yorks lovgivende forsamling i 2017, hvad statens katolske guvernør Andrew Cuomo har lovet - har Dolan allerede givet mange af ofrene håndjern på, så de ikke kan rejse sag.

Ofrene i Dolans program vil aldrig få at vide, hvordan de kirkelige myndigheder har behandlet deres sag. Vidste kirkens folk, at præsten var en risiko for børn, før offerene

led overlast? Har præsten krænket andre børn? Hvad skete der med ham, efter at ærkebispedømmet blev bekendt med overgrebet? Er børn beskyttet imod ham nu? Efter Dolan's plan vil dette blive holdt hemmeligt. Uundgåeligt vil hans plan udnytte den, som er fortvivlet: "Jeg vil give dig nogle hurtige penge, men så må du holde på mine hemmeligheder". (*National Catholic Reporter 24-oct 2016*)

6. Vatikanet: nye retningslinier for urnebegravelser

Som bekendt var fra det først i midten af 1960'erne, at den katolske kirke tillod ligbrænding. Engang placerede man urnen med den afdødes aske i en urnegård eller lod den nedgrave på kirkegården. Men i de senere år er nye skikke dukket op. En af de tilsyneladende mere harmløse er at gravsætte urnen i en skov eller at strø asken ud over en mark, i havet eller i et vandløb – det sidste er noget, myndighederne i flere områder ikke er begrejtret for på grund af forurening. Andre har fundet på at dele asken, så hver af børnene kan få lidt af far eller mor, som de hver så kan nedgrave i deres have. Andre igen placerer urnen på kaminhylden eller lader asken indstøbe i et monument i haven. Ja, et amerikansk rockband udsendte for ikke så længe siden en CD, hvormed fulgte en lille pose med aske efter et af bandets afdøde medlemmer. I dag er der vist ingen grænser for fantasien, når det drejer sig om, hvad efterkommere stiller op med en afdød slægtnings aske.

Nu har Vatikanet imidlertid udsendt et dekret angående urner. Alle de nye mere eller mindre besynderlige trends afvises, for de er udtryk for en "panteisme, naturalisme eller nihilisme", der er uforenelig med kristendommen. Urnen skal altså placeres på et helligt sted, dvs. på en kirkegård eller i et kapel (i de lande, hvor det er tilladt). (*The Guardian 28. oktober 2016*)

Retningslinierne fik denne australske læserkommentar i *The Tablet*: "Forbuddet mod at dele asken mellem familiemedlemmer fik mig til at tænke på relikvier af helgener, som er blevet spredt til flere steder. For blot at nævne to eksempler: Pater Pio er for øjeblikket på turné i Australien (eller lidt af ham, dvs. noget af hans hår og negle) og den hellige Johannes Paul's blod har også talrige hjem. Af yderligere interesse er bemærkningen, at aske "må ikke opbevares i mementos, juvelbesatte krukker eller lignende genstande". Igen, relikvier er ofte opbevaret i genstande, der passer til denne beskrivelse." (*The Tablet, 5. november 2016*).

Jeg kan selv bidrage med en oplysning om, at i krypten under Augustinerkirche i Wien ligger de østrig-ungarske regenter begravet i store sarkofager. Men ved siden af dem står en lille sølvkrukke, indeholdende deres hjerter. Hjertet af andre regenter kan ses opbevaret i en anden kirke end i den, hvori de er begravet, så det er ikke kun hellige mænd og kvinder, hvis lig bliver splittet ad og sendt til forskellige steder. Så der er intet nyt i at dele en afdøds levninger.

7. Argentina: Pave Frans åbner arkiverne

Under militærdiktaturet 1976-1983 forsvandt 13.000 mennesker (nogle mener, at tallet kan være så højt som 30.000). I dag ved vi, at de blev holdt indespærret på en flådebase, hvor de blev tortureret på de grusomste, inden de halvt bevidstløse blev båret ombord på et fly, som derpå kastede dem i Atlanterhavet. Deres navne er aldrig blev offentliggjort, så de er stadig forsvundne personer. *Dedesaparecidos* kaldes de. Og siden 1977 har organisationen *Madres de Plaza de Mayo* (Majpladsens mødre) hver torsdag demonstreret foran Casa Rosada, præsidentens palæ. Det er et af de traumatiske sår i Argentinas nyere historie.

Da den pavelige nuntius, ærkebiskop og senere kardinal Pio Lagni (nuntius 1974-1980, død 2009), hyppigt besøgte basen for at spille tennis med admiral Emilio Eduardo Massera, der var en af juntalederne, har han været beskyldt for at have lukket øjnene for regimets myrderier.

Omkring 2.000 ønskede den argentinske regering ham derfor udleveret med henblik på afhøring, men Vatikanet afviste anmodningen. Da det desuden afviste at give adgang til dets arkiver, er det et udbredt opfattelse i Argentina, at Vatikanet og kirken ledelse var involveret i kuppet i 1974.

Den 17. oktober 2016 mødtes pave Frans med medlemmer af den argentineske bispekonference ved en privat audiens i Rom. Efter den meddeltes det, at Vatikanet og biskopperne var færdige med at katalogisere og digitalisere deres arkiver fra diktaturets tid og snart ville åbne dem. I meddelelsen hedder det, at beslutningen var blevet taget af paven "for at tjene sandheden, retfærdigheden og freden".

Der er tale om arkiverne i Vatikanets Statssekretariat og i dets ambassade i Buenos Aires samt den argentinske bispekonferences arkiv. Under normale omstændigheder ville nogle af dem aldrig blive gjort tilgængelige, mens andre først ville blive åbnet for forskere omkring 2075. Vatikanets pressetalsmand Greg Burke understreger dog, at for nuværende vil kun ofre og deres pårørende få adgang til arkiverne, men han regner med, at forskningsmæssig adgang vil komme på et senere tidspunkt.

Pave Frans' beslutning om at åbne de argentinske arkiver rejser spørgsmålet, om han også er parat til at gøre det samme, når det drejer sig om andre lande i Latin Amerika. El Salvador, Chile, Nicaragua m.v., hvor kirkeledere og Vatikanet synes at have samarbejdet med diktatorerne og tolereret deres myrderier på politiske modstandere. Den rejser også spørgsmålet, om han vil imødekomme ønsket om adgang til arkiverne fra Den anden Verdenskrig, så forskere kan tage stilling til, om kritikken af pave Pius XII for stiltiende at have accepteret nazisternes udryddelse af Europas jøder er berettiget. På det spørgsmål svarer Burke, at man må vente og se, men at en udvikling er i gang, som kan føre til åbning af arkiverne i en ikke så fjern fremtid. (*The Guardian* 25. oktober 2016)

8. Kvindelige præster

På vej hjem fra mødet i Lund, hvor pave Frans mødtes med Svenska Kyrkans primas, den kvindelige ærkebiskop af Uppsala, Antje Jackelén, blev han i flyet af en svensk journalist spurgt,

om "Det er realistisk at tænke sig, at der også kunne være kvindelige præster i den katolske kirke i løbet af de næste årtier?"

"Vedrørende ordination af kvinder i den katolske kirke er det sidste ord sagt," svarede paven og henviste til Johannes Paul II's apostoliske brev "Ordinatio Sacerdotalis" fra 1994.

"Men virkelig for evigt, aldrig?" fortsatte journalisten.

"Hvis man omhyggeligt læser Skt. Johannes Paul II's brev, går det i den retning" var pavens svar. "Men kvinder kan gøre mange andre ting bedre end mænd," tilføjede han og gentog tidligere udtalelser om, at den katolske kirke har to dimensioner: den petrinske, dvs. den apostoliske dimension, anført af biskopperne, og den marianske dimension, som han kaldte "kirkens kvindelige dimension".

"Folk spørger mig: Hvem er den vigtigste i kirkens teologi og spiritualitet, apostlene eller Maria på pinsedagen? Det er Maria." (*National Catholic Reporter*, 1-nov-16)

Sidstnævnte udtalelse på undre, for der foreligger ikke noget udsagn om, at Maria skulle have været tilstede på den pinesammenkomst, hvor apostlene modtog Helligånden (Ap G 1.1-13). Og hvad angår kvindelig ordination nåede den pavelige teologiske kommission, der var nedsat for at undersøge det spørgsmål, i 1976 med stemmerne 17-0 frem til, at Det ny Testamente i sig selv ikke gav mulighed for at afgøre, om kirken kunne præstevie kvinder, og med stemmerne 12-5, at kirken ikke krænkede Christi intentioner, hvis den gjorde det. Men trods det erklærede Troslærekongregationen samme år, at kirken ikke havde fuldmagt til at ordinere kvinder – noget som Johannes Paul II tillod sig at ophøje til et dogme og dermed til et emne, der ikke kunne diskuteres.

Det har dog ikke forhindret en fortsat debat derom. Var pave Frans i sommer gået en tur i gaderne omkring Vatikanet, ville have på husvæggene have set opklæbte plakater med fotos af kvindelige katolske præster.

Indtil videre må kvinderne dog væbne sig med tålmodighed. Men vi skal nok en dag få kvindelige katolske præster. Om ikke i hele kirken, så i vor vestlige del af den, for synet på kvindens rolle i kirken er under forandring. Tre artikler i Vatikanets dagblad "L'Osservatore Romano" i februar anbefalede således, at kvinder fik tilladelse til at prædike under messen – noget præster ellers har haft monopol i næsten 800 år. Og i sommer nedsatte pave Frans en kommission, der skulle undersøge mulighederne for at diakonvise kvinder.

Disse ændringer, der synes så småt at være på vej, vil dog møde heftig modstand i mere traditionelle kredse, for her har man længe modsat sig kvindelige lektorer og ministranter. Her ser

man det som en skadelig "feminisering" af kirken og giver den skylden for den voksende præstemangel. En ret besynderlig påstand, synes det.

9. Interview med pave Frans forud for mødet i Lund (uddrag)

"Luther placed the Bible in the hands of the people"

With the Pope's visit to Lund just around the corner, Fr. Ulf Jonsson interviews Francis, who says that in Sweden "I want to get closer to my brothers". The interview was published by Italian Jesuit periodical "La Civiltà Cattolica"

"One concept comes to mind: getting closer. My hope and expectation is to get as close to my brothers and sisters as possible. Closeness is good for everyone. Distance, on the other hand, makes us ill." This was Pope Francis' response to the question about his expectations regarding his visit to Sweden which begins Monday and aims to mark the 500th anniversary of Luther's Reformation. The Pope was interviewed by Fr. Ulf Jonsson, editor-in-chief of Swedish Jesuit magazine Signum; the interview was published by Italian Jesuit periodical La Civiltà Cattolica. Jorge Mario Bergoglio also talked about Luther, the author who took "the big step" of "placing the World of God in the hands of the people".

Reform and Scripture

In answer to the question about what the Catholic Church could learn from the Lutheran tradition, the Pope said: "Two words spring to mind: 'reform' and 'Scripture'. I'll try to explain. The first word is 'reform'. At first, Luther's gesture was a gesture of reform at what was a difficult time for the Church. Luther wanted to come up with a solution to a complex situation. Then, this gesture – partly because of political situations, I am also thinking of the cuius regio eius religio [den der har herredømmet, hans religion er gældende i landet: et princip knæsat ved Augsburgfreden 1535 og senere ved den westfalske fred efter Trediveårskrigen 1648] – became a "state" of separation and not a "process" of reform throughout the Church as a whole, which is fundamental given that the Church is semper reformanda [altid behov for reform]. The second word is "Scripture", the Word of God. Luther took a big step in order to place the Word of God in the hands of the people. Reform and Scripture are the two key aspects we can expand on looking at the Lutheran tradition. What comes to mind now are the General Congregations before the Conclave, how vivid the call for reform was and how present the topic was in our discussions."

Common prayer and merciful actions

The Pope stressed that when it comes to ecumenism, what is required in addition to theological dialogue, is "common prayer and works of mercy, that is, working together for the benefit of the sick, the poor and those in prison. Doing something together is a high and efficient form of dialogue. I am also thinking of education. It is important to work together, not as separate sects." Francis reiterated that he was not trying to proselytise: "We need to be very clear about one thing, for sure: proselytising in the ecclesial context is a sin. Benedict XVI told us that the Church does not grow through proselytism but through attraction. Proselytism is a sinful attitude. It would be like transforming the Church into an organisation. Speaking, praying and working together: this is the path we need to follow. You see, in unity, it is the enemy, the devil that never gets it wrong. When Christians are persecuted and killed, this happens to them because they are Christian not because they are Lutheran, Calvinist, Anglican, Catholic or Orthodox. There is an ecumenism of blood."

For the Church, the challenge is unity between elderly and young

Pope Francis responded with a question about Churches on the peripheries. "It is true that young Churches have a more sprightly spirit, on the other hand there are Churches that have aged, Churches that have become a bit sleepy, that seem to only be interested in holding onto their space. I am not saying these Churches lack spirit: it's there, but it is cooped up inside a structure, in a rigid position that is fearful of losing space. In some countries' Churches, it is really obvious that a fresh outlook is lacking. In this sense, the freshness of the peripheries gives more room to the spirit. We need to avoid the effects of bad ageing in Churches. It is helpful to re-read the third chapter of the prophet Joel, where he says that the elderly will

dream and the young have visions. The elderly dream of the possibility of our young people having new visions, that they have a future again. But sometimes Churches are too bogged down in programmes, on programming. I must admit: I know they are necessary, but I find it very hard to place hope in organisational charts. The spirit is ready to drive us forth. And the spirit is found in the ability to dream and the ability to prophesy. I see this as a challenge for the whole Church. And the way I see it, the union between the elderly and the young is the challenge the Church currently faces, a challenge to its ability to be fresh.”

Prayer and testimony against atheism

Asked about what “a person loses out on if they do not believe in God”, Francis replied: “It is not about losing out on something. It is about not being able to adequately develop an ability to be transcendent. The path of transcendence leaves room for God and little steps are important in this, even the step of going from atheism to agnosticism. The problem, in my view, is when a person is closed and considers their life to be perfect in itself and therefore inward looking, without the need for radical transcendence. But to make other open up to transcendence, there is no need for too many words of speeches. When someone lives transcendence, you can tell: they become living testimonies. During the lunch I attended with young people in Krakow, one of them asked: ‘What should I tell a friend who does not believe in God? How do I go about converting him?’ To which I responded: ‘The last thing you must do is say something. Act! Live! Then, when the other person sees your way of live, your testimony, they might ask you why you live in such a way’. I am certain that those who do not believe to do not seek God, may not have felt the restlessness of testimony. And this is very closely tied to comfort. It is unlikely you will find restlessness when you are comfortable. This is why I believe that the only weapons against atheism, i.e. against being closed to transcendence, is prayer and testimony.”

“Here’s why I’m celebrating mass in Sweden, despite organisational problems”

Finally, the Pope gave Swedish Catholics a piece of advice, urging “a healthy co-existence, where each person can live their faith and express their own testimony, living in an open and ecumenical spirit,” because “you cannot be Catholic and sectarian. We must try to be with others”. “‘Catholic’ and ‘sectarian’ are two words that contradict themselves. This is why, Francis concluded, initially I hadn’t planned to celebrate mass for Catholics during this visit: I wanted to place the emphasis on ecumenical testimony. Then I reflected further on my role as pastor of a Catholic flock that will be coming from neighbouring countries such as Norway and Denmark. In response to fervent requests from the Catholic community, I decided to celebrate a mass, prolonging my stay by one day. In fact I wanted the mass to be celebrated on the same day and not in the same place as the ecumenical meeting, so as to avoid messing up the plans. The ecumenical meeting retains its profound significance, according to a spirit of unity, that is my own. This caused some organisational problems, I know, because I will be in Sweden on All Saints’ day, which is an important day here in Rome. But I preferred it to be this way in order to prevent misunderstandings.

The grace of shame

One of the questions was about Jesus and what He represents for the Pope: “For me Jesus is the One who looked at me with merciful eyes and saved me. My relationship with Him will always be based on this principle and foundation. Jesus gave meaning to my life here on earth and hope for my future life. He mercifully looked at me, took me and set me on my path... And he granted me an important grace: the grace of shame... Shame is a positive thing: it stirs you into action but it also teaches you your place, who you are, preventing any form of arrogance and boastfulness.” (Vatican Insider 28. oktober 2016)

VEOK Information udsendes som e-mail til medlemmerne samt til andre som har ønsket at modtage informationerne. Hvis du ikke ønsker at modtage disse mails fremover, så giv os venligst besked.

VEOK Information vil også kunne læses på foreningens hjemmeside: www.VEOK.dk .

Indholdet i de breve og meddelelser der bringes i VEOK Information er ikke nødvendigvis udtryk for foreningens holdninger.

Citater er tilladt, forudsat tydelig kildeangivelse

Foreningens formand: Kaare Rübner Jørgensen (ansvarshavende), Peter Bangs Vej 137^{3th}, 2000 Frederiksberg, Tlf: 3879 1804 – ruebnerus@gmail.com